

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

TØNDER STATSSKOLE

1970

INDHOLD

Meddelelser til forældrene	3
Skolenævn og forældremøder	6
Fællestimer	7
Skolens afgangsprøver 1969	9
Eleverne	11
Skolens lærere og fagfordeling.....	19
Timefordelingen	21
Af årets arbejde	22
Frivilligt arbejde	35
Foreninger og skoleblad	35
Bogordningen	37
Skolelægens beretning	37
Stipendier og bogpræmier	38
Af skolens dagbog	40
Karakterskala	43
Af skolens ordensregler	44

TØNDER STATSSKOLE

Meddelelser
om skoleåret 1969-70

VED
HANS OTTO JENSEN

1970

TH. LAURSENS BOGTRYKKERI

Rektors træffetid:

Hver skoledag kl. 13–14, undtagen lørdag.
Desuden mandag den 22. juni kl. 13–14.

Rektors telefon:

Tønder 2 10 28, privat 2 29 49.

Lærerne kaldes på 2 18 21,
uden for skoletiden svarer pedellen på 2 18 21.

Meddelelser til forældrene

Tønder Statsskole har i indeværende år haft tosporet 1. og 2. realklasse, enkeltsporet 3. real, samt sproglig og matematisk gymnasielinie, heraf sidstnævnte i to spor.

Betingelserne for at blive optaget i 1. realklasse er:

1. at eleven af den afleverende skole anses for egnet til at gennemføre undervisningen til og med realeksamen med tilfredsstillende udbytte og på normal tid.
2. at eleven fra 6. skoleår har fulgt undervisningen i ét fremmedsprog og i 7. skoleår endvidere har fulgt undervisningen i et andet fremmedsprog og i matematik. For gymnasieskolernes 1. realklasse gælder yderligere følgende retningslinier:
  - a. Der skal kunne optages elever fra hele gymnasieskolens opland.
  - b. Der må *alene* tages hensyn til, om eleven skønnes egnet til at gennemføre undervisningen i realafdelingen på tilfredsstillende måde og på normal tid. Det skal tilstræbes, at elevholdet bliver lige så alsidigt sammensat som elevholdene i de almindelige realafdelinger.

Betingelserne for at blive optaget i 1. gymnasieklasse er:

1. at eleven med tilfredsstillende resultat har bestået oprykningsprøven fra 2. realklasse (subsidiært med tilfredsstillende resultat har bestået realeksamen).
2. at eleven er i besiddelse af en sådan modenhed og kundskabsfylde, at det kan forventes, at han/hun kan følge undervisningen i gymnasieafdelingen på tilfredsstillende måde og fuldføre undervisningen på normal tid. Dette må fremgå af en udtalelse, der afgives af elevens tidligere skole. Aspiranter til det sproglige gym-

nasium må dertil have bestået 2. reals latinprøve med mindst 6 som karakter.

Ansøgning om optagelse i 1. real- og 1. gymnasieklasse sker gennem elevens hidtidige skole.

I øvrigt sker tilmeldelse af nye elever, udmeldelse samt meddelelse om flytning ved skriftlig eller personlig henvendelse til skolens kontor.

Valgmuligheder

I 2. realklasse kan eleverne vælge mellem at læse latin, fransk eller »andre fag« (én time i hvert af fagene dansk, engelsk, tysk og formning). For at komme i det sproglige gymnasium skal eleven bestå en prøve i latin, og skolen tilråder også den, der vil i det matematiske gymnasium at tage denne prøve. På den anden side bør de elever, der har svært ved sprog eller i det hele står svagt i skolefagene, ikke vælge latin. Den endelige afgørelse af, hvilke fag eleven skal vælge, træffes efter samråd mellem hjem og skole.

I 3. realklasse er matematik valgfrit fag; men de elever, der ikke har for store vanskeligheder med dette fag, bør medtage det for at få en mere anvendelig realeksamen; dette gælder i særdeleshed dem, der vil søge optagelse i gymnasiet, hvor der nu undervises i matematik på begge linier.

I 3. realklasse kan eleverne endvidere vælge mellem, om de ønsker at læse fransk på begynderholdet (4 ugentlige timer), på fortsættelsesholdet (3 ugentlige timer; kun for elever, der har haft fransk i 2. realklasse), eller de ønsker at blive undervist i maskinskrivning (2 timer) og bogføring (2 timer). Mange principaler sætter pris på, at deres kontorelever har gennemgået de to sidste kurser. Fransk fordres ved ansættelse i post- og telegrafvæsenet og er ønskeligt ved ansættelse under toldvæsenet og statsbanerne.

I 1. gymnasieklasse kan eleverne vælge mellem en sproglig og en matematisk linie. Eleverne på den sidstnævnte

linie skal dertil vælge, om de ønsker at læse engelsk eller tysk som andet fremmedsprog.

Ved overgangen til 2. gymnasieklasse vil den matematiske linie, når forholdene tillader det, og der er elever og lærere til det, kunne deles i en matematisk-fysisk, en naturfaglig og en samfundsfaglig gren. Den sproglige linie kan tilsvarende deles i en nysproglig, en klassisk sproglig, en musiksproglig og en samfundssproglig gren.

På Tønder Statsskole findes der i øjeblikket tre af disse grene: en matematisk-fysisk, en naturfaglig og en nysproglig.

Den matematisk-fysiske og den nysproglige gren svarer ret nøje til den gamle gymnasieordnings matematiske og nysproglige linier. Den naturfaglige gren er derimod en nyskabelse, der for første gang blev oprettet her ved skolen i 1967.

Den afviger fra den matematisk-fysiske gren ved, at hovedvægten lægges på faget: *biologi* med *biokemi*, der indføres fra 2. g, samt ved, at faget *geografi* fortsætter op i 3. g, sådan som det fremgår af nedenstående skema over timestfordelingen for de matematisk-naturvidenskabelige fag på de to grene:

	matematisk-fysisk gren		naturfaglig gren	
	2. g	3.g	2. g	3. g
Matematik	5	6	3	3
Fysik	3	5	2	2
Geografi	3	0	3	2
Biologi	0	3	3	7

Ved lov af 5. juni 1959 er fastsat, at for elever, der optages i en statsskole, skal hjemstedkommunen, for så vidt den ikke selv på optagelsestidspunktet har indrettet tilsvarende undervisning i tilstrækkeligt omfang, eller forholdet er ordnet ved særlig aftale, yde som bidrag til sko-

lens drift et beløb pr. elev svarende til 10 % af brutto-udgiften pr. elev i statsskolerne. Dette bidrag beregnes for finansåret på grundlag af elevantallet i statsskolen den 1. september og udbetales bagud efter afslutningen af statsskolernes regnskab.

Ovenstående bestemmelse gælder ikke for skolens realafdeling, hvor de 10 % af bruttoudgiften pr. elev også betales af staten.

Skolenævn og forældremøder

Skolenævnets medlemmer (indtil udgangen af 1970) er fru overlæge Jepsen, Tønder, pastor Arendt, Tønder, gård-ejer Sv. Christensen, Burkal, og installatør, borgmester Kirchheiner, Tønder, som forældrerepræsentanter (med flg. suppleanter: pastor Jørgen Kristensen, Aventoft, overpoli-tibetjent N. A. Jensen, Tønder, dyrlæge Knud Hersbøll, Jejsing, og fru dyrlæge Westermann, Bredebro), lektor O. Høyer og lektor K. Ejrnæs som lærerrepræsentanter og rektor som formand.

Der er i årets løb afholdt tre forældremøder. Den 11. november 1969 mødtes forældrene til 1. g's og 1. reals elever med lærerne. Rektor præsenterede lærerkollegiet og redegjorde for kravene til eleverne i skolens forskellige afdelinger, samt for de foreliggende valgmuligheder i realafdelingen og i gymnasiet.

Den 29. januar 1970 afholdt statsskolen et orienterende møde vedrørende reglerne for optagelse i 1. gymnasieklasse. Indbudte var ledere og lærere fra de afleverende skoler, samt gymnasieaspiranterne og deres forældre. Rektor gennemgik optagelsesproceduren efter gymnasicloven af 7. juni 1958 og den ministerielle bekendtgørelse af 15. december 1966 og redegjorde for liniedeling og grenvalg i »det nye gymnasium«, samt for de kriterier, der må lægges til grund ved udvælgelsen af elever til 1. gymnasieklasse.

Det årlige møde med hele skolens forældrereds fandt sted den 5. marts 1970. Ca. 180 forældre var mødt og hørte fhv. minister Arne Sørensen tale om »Kan vi selv beslutte vor fremtid«. Foredraget gav anledning til en livlig drøftelse ved det efterfølgende kaffebord. Derefter aflagde lektor Ejrnæs regnskab for Statsskolens Hjælpefond, og rektor gav sluttelig en række meddelelser, bl. a. om problemerne i forbindelse med indførelse af 5-dages ugen fra aug. 1970 og oprettelsen af et særligt HF-kursus ved Tønder Statsskole fra aug. 1971.

Fællestimer

Under den nye gymnasieordning skal der på 2. og 3. gymnasieklases skema afsættes en ugentlig time, hvori eleverne på disse klassetrin kan samles til fælles arrangementer, såsom oplæsning, koncerter, foredrag om aktuelle problemer samt orientering om nye perspektiver inden for videnskab, kunst og politik (jfr. § 21 i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 6. september 1961 om undervisningen i gymnasiet). Formålet med disse timer er at meddele eleverne en alsidig orientering under friere former, end det er muligt i den øvrige, mere pensabundne undervisning, og samtidig styrke elevernes fornemmelse af, at gymnasiet er en helhed – til trods for alle delinger i linier, grene og klasser.

Fællestimerne kan dels anvendes til fællesarrangementer for samtlige elever i 2. og 3. gymnasieklasse, dels til arbejde af studiekredsagtig karakter. Medens elevernes deltagelse i fællesarrangementerne er obligatorisk, er deres deltagelse i gruppearbejdet frivillig, idet de dog er forpligtede til at følge arbejdet i den eller de studiekredse, de har tilmeldt sig. Gruppearbejdet tilrettelægges i serier, der strækker sig over 6–10 timer, og det står principielt åbent for alle elever i 2. og 3. g. Dog kræves det, at mindst 10 elever har tilmeldt sig, for at en gruppe kan etableres.

Til forberedelse af programmet for indeværende skoleårs fællestimer har der ved skolen været nedsat et udvalg bestående af to repræsentanter for lærerkollegiet (lektor Finn Christensen og lektor Kastberg Nielsen), to elevrådsrepræsentanter (Jesper Laursen, 3. ns., og Henrik Kromann, 2. ns.) og med rektor som formand.

I skoleåret 1969/70 har der været afholdt følgende studiekredse:

Filmkundskab. 32 deltagere. Leder: læge Juell-Berg.

Gruppepsykologi. 18. deltagere. Leder: seminarielektor Ove Steen.

Af fællesarrangementer har der i det forløbne skoleår været afholdt følgende:

17. september 1969: Torben Winsløw, DGS: Om elevrådsarbejde.

2. oktober 1969: forfatteren Ole Wivel: Modernismens forudsætninger.

24. november 1969: koncert ved solosaxofonisten Dexter Gordon og Finn Zieglers kvartet.

9. marts 1970: Den danske Kvartet spillede værker af Haydn, Beethoven og Penderecki.

19. marts 1970: koncert ved Ib Lindschouws New Orleans Jazzband.

15. april 1970: professor Olaf Pedersen: Universitetskrisens historiske rødder.

Skolens afgangsprøver 1969

Studentereksamen blev bestået af 48 elever:

Nysproglige: Anna-Marie Antonius, Poul Arendt, Sven Brodersen, Inger Dræby Christiansen, Laura Svejstrup Damgaard, Karin Dinsen, Signe Ejrnæs, Ingeborg Hesselager, Christian Horst, Peter Pallisgaard Jensen, Edith Johannsen, Erna Elisabeth Juhl, Hans Juhl, Jes Hågen Kiil, Dorte Marie Lyhne Kristensen, Anne Michaelsen, Annemarie Nielsen, Bjarne Korsgaard Pedersen, Ankatrien Roost, Kirsten Rosborg Aagaard.

Matematikere: Knud Andersen, Jørgen Chr. Henriksen, Arne Staal Ibsen, Ingelise Iversen, Karin Winther Jensen, Mads Jensen, Peter Jepsen, Jens Arne Johannsen, Arne Gørtz Kappelgaard, Vibeke Kirchheiner, Tove Lausen, Erling Lund, Inger Johanne Matthiesen, Connie Nielsen, Flemming Nielsen, Hans Laurits Nielsen, Søren N. Nielsen, Vagn Ove Møjbjerg Nielsen, Christian Nissen, Flemming Jakobsen Paulsen, Anker Petersen, Hans Otto Graves Petersen, Jørn Petersen, Erik Ravn, Karoline Sørensen, Karsten Ditlev Toft, Preben Thygesen, Bjørn Steen Ullergaard-Hansen.

Realeksamen blev bestået af 25 elever:

Alice Midtgaard Andersen, Helen Margrethe Andersen, Birgit Boysen, Åse Vodder Brodersen, Anne Christine Christensen, Jørgen Demenikov, Tharben Hansen, Jette Hersbøll, Hanne Ingwersen, Knud Erich Jensen, Peter Reinholt Jørgensen, Boy Peter Konstmann, Elisabet Gøeg Kristensen, Marie Lucie Lassen, Povl Erik Marcussen, Irene Martensen, Else Marie Olesen, Johanne Marie Petersen, Kjesten Posselt Petersen, Henrik Posselt, Leif Schmidt, Solvejg Sommer, Bjarne Tarp, Lona Westermann, Kirsten Anette Willumsen.

3 elever fra 3. real blev oprykket til gymnasiet.

Til oprykningsprøven fra 2. real indstilledes 42 elever. 15 elever oprykkedes til gymnasiet og 25 i 3. realklasse, medens 2 elever forlod skolen.

Beskikkede censorer i de skriftlige fag:

Dansk stil, studentereksamen: lektor Johan Jensen, Virum og lektor Hans Nielsen, Holte. Realeksamen: skoleinspektør Aage Andreassen, Svendborg. 2. real: fagkonsulent B. Qvist Olesen, Skive.

Engelsk stil, studentereksamen: adjunkt Kurt Hansen, København og rektor Frederik Frederiksen, Grindsted. Realeksamen: lærer Peter Rossau, Skals.

Tysk stil, studentereksamen: lektor P. V. Christiansen, Åbyhøj og adjunkt Aksel Bek, Grenå.

Fysikopgaver, studentereksamen: lektor M. Møller Jørgensen, Odense og lektor E. T. Sørensen, Aalborg.

Biologiopgaver, studentereksamen: lektor Knud V. Ravn, Holte og lektor Jens Bergstedt, Åbyhøj.

Matematiske opgaver, studentereksamen mf: lektor Erik Hal-kjær, Kastrup og lektor Lydik Holst, Tarm. Studentereksamen mn: lektor H. Meyer, Birkerød og lektor Ruth Christensen, Tårnby. Realeksamen: viceinspektør N. A. Hønberg, Korsør. 2. real: overlærer Anders Johansen, Ålborg.

Maskinskrivning, 3. real: overlærer Henning Møller, Børkop.

Regnskabsføring, 3. real: viceinspektør K. Rich. Jensen, Store Hedinge.

Beskikkede censorer i de mundtlige fag:

Lektor Børge Rasmussen, Tarm: dansk i 3g.

Lektor Jørgen Krogh-Jensen, Esbjerg: matematik i 3mf, 3mn og 2 ns.

Adjunkt Axel Nyborg, Silkeborg: oldtidskundskab i 3ns.

Lektor Harriet Jahn, Horsens: engelsk i 3ns.

Professor Anders Munk, Gentofte: biologi i 3mn.

Lektor Aage Brøndum, Aalborg: fysik i 3mf, kemi i 3mx og 3my.

Lektor Ib Larsen, København: latin i 3ns.

Lektor Tage Madsen, Svendborg: tysk i 3ns, 2mx og 3real.

Adjunkt Aase Detlefsen, Silkeborg: fransk i 3mx og 3my. Engelsk i 2mx og 2my.

Gymnasielærer Else Gad Mærsk, København: dansk i 3. real.

Indbudt af skolen var: lærer Fr. Jessen, Tønder og lærer Leif Østergaard, Ravsted.

Eleverne

Ved slutningen af forrige års beretning (1.5.69) var skolens elevtal 249. Efter bestået studentereksamen udgik 48 elever efter bestået realeksamen 22. Siden sommerferien har skolen modtaget 73 indmeldelser, medens 12 elever har meldt sig ud.

Derefter er skolens elevtal (1.5.70) 240 (127 drenge og 113 piger).

Elevernes bopæl fordelt på kommuner 1.4.70 fremgår af nedenstående oversigt (1. kolonne betegner antallet af elever i realafdelingen, 2. kolonne gymnasieklasserne og 3. kolonne det samlede elevtal):

	Realafd.	Gymnasiet	Total
Bredebro kommune	6	9	15
Højer kommune	0	12	12
Løgumkloster kommune	12	13	25
Skærbæk kommune	1	2	3
Tinglev kommune	17	12	29
Toftlund m. fl. kommuner	0	2	2
Tønder kommune	75	76	151
Sydslesvig, under et	0	3	3
Total	111	129	240

Hvor intet hjemsted er anført, bor faderen (forsørgeren) i Tønder. MN betyder, at eleven er naturfaglig.

3. gymnasieklasse

3ns.

1. Kirsten Fischer Becker, 18.3.51.
2. Dagny Friis, 21.9.50 (Trespring).
3. Birger Ib Jensen, 11.2.50.
4. Emmy Kjærby, 17.11.50 (Højer).
5. Margit Elisabeth Knudsen, 2.5.51.

6. Anne Hesseldahl Kristensen, 30.5.51 (Aventoft).
7. Poul Thue Kristensen, 24.12.50 (Rudbølgård).
8. Kirsten Krogh, 9.10.51.
9. Jesper Laursen, 21.11.50.
10. Mette Marie Lund, 9.1.51 (Poppenbøl).
11. Elsebeth Lundsberg Madsen, 22.6.51.
12. Lene Marcussen, 23.8.51 (Møgeltønder).
13. Dagny Nielsen, 22.7.51 (Daler).
14. Anna Nicoline Olesen, 26.9.51 (Døstrup).
15. Bent Uldall Petersen, 12.6.50.

3mx.

1. Poul Erik Rostgaard Andersen, 27.9.49 (Jejsing).
2. Lars Birkvad, 26.2.51.
3. Bodil Marie Demant, 7.12.50 (Søvang).
4. Jørn Hansen, 10.8.50. MN.
5. Verner Hansen, 3.12.49 (Lovrup). MN.
6. Anne Lise Holm, 9.9.51 (Højer).
7. Ulla Hostrup, 10.10.51.
8. Hanns Uwe Johannsen, 8.7.50.
9. Hans Lindhardt, 7.6.50.
10. Erik Dalsgaard Lund, 2.1.51 (Lendemark).
11. Janne Kastberg Nielsen, 25.3.51. MN.
12. Niels Chr. Nielsen, 13.3.50 (Højer). MN.
13. Erling Terp Paulsen, 27.9.51 (Ravsted).
14. Kirsten M. Schmidt, 25.4.51.
15. Christian Jørgen Thordsen, 16.7.50 (Jejsing).

3my.

1. Søren Antonius, 5.6.51 (Landeby).
2. Steen Autzen, 13.9.50.
3. Niels Erik Drøhse, 28.2.51 (Vester Terp).
4. Henrik Fahrenholz, 19.7.51. MN.
5. Else Gram, 5.8.50 (Løgumkloster). MN.
6. Ulla Flyger Jensen, 7.6.51.
7. Per Jensen, 29.8.51 (Højer).
8. Kaj Åge Lorenzen, 23.3.51 (Løgumgård).
9. Inger Magnild, 15.8.51. MN.
10. Bjarne Børsen Nielsen, 30.8.51. MN.
11. Karl Posselt, 22.10.51 (Møgeltønder).
12. Anton Posselt Sønniksen, 12.8.50 (Bønderby).
13. Torben Vestergaard, 7.5.51 (Abild). MN.

2. gymnasieklasse

2ns.

1. Bent Rudolph Arendt, 2.3.52.
2. Ingegerd Bogh, 7.4.52 (Bredebro).
3. Anette Refslund Hansen, 17.1.52 (Skastgård).
4. Birgit Hansen, 2.6.52 (Sdr. Vollum).
5. Hansine Kirstine Jeppesen, 15.4.52 (Møllehus).
6. Erling Jørgensen, 24.11.51.
7. Henrik Ridter Kromann, 11.6.52.
8. Inger Nissen, 5.11.52 (Sølsted).
9. Line Riggelsen Nissen, 21.4.52 (Toghale).
10. Steen Wittorff Pedersen, 20.4.52.
11. Bent Norman Petersen, 7.8.52.
12. Inger Margrethe Petersen, 25.7.51 (Højer).
13. Olav Petersen, 20.3.51 (Hjerpsted).
14. Leo Rasmussen, 5.7.52 (Lendemark).
15. Helene Hansen Struck, 30.11.51 (Højer).
16. Mogens Nygaard Svane, 29.6.52.

2mx.

1. Peter Barfod, 6.3.51 (Højer).
2. Ole Dons, 22.4.51.
3. Hans Endrup Jacobsen, 19.1.52 (Abild).
4. Hanne Pallisgaard Jensen, 24.2.52. MN.
5. Flemming Jørgensen, 16.10.51.
6. Inga Jørgensen, 22.6.52 (Bredebro). MN.
7. Erik Kløve, 14.1.52.
8. Lars Kristiansen, 25.1.51 (St. Tønde, Jejsing). MN
9. Erna Matthiesen, 8.10.51 (Randerup). MN.
10. Andrea Møller, 6.3.51 (Brede).
11. Kirsten Nielsen, 28.7.52 (Sølsted). MN.
12. Arne Ryge Petersen, 17.6.50 (Agtrup). MN.
13. Werner Petersen, 2.8.49. MN.
14. Preben Dømggaard Sørensen, 13.9.52.
15. Jesper Toft, 11.2.51. MN.

2my

1. Susanne Beier, 18.6.50 (Korup).
2. Olav Bastian Christensen, 26.12.51 (Burkal).
3. Thue de Cros Dich, 6.6.53.
4. Philip Gottlieb, 5.7.52 (Løgumkloster). MN.
5. Marinus Jensen, 3.9.52 (Løgumkloster).

6. Peter Jepsen, 17.5.52.
7. Leif Jessen, 17.12.50 (Bajstrup).
8. Finn Johannsen, 9.12.52 (Løgumbjerg).
9. Kjeld Utoft Kristensen, 3.4.51. MN.
10. Henrik Ommen, 2.9.50 (Bajstrup).
11. Gunhild Pedersen, 13.7.52 (Fogderup).
12. Lisbeth Reinau, 3.2.51. MN.

1. gymnasieklasse

1s

1. Hans Erik Dinsen, 25.8.52.
2. Hanne S. Hansen, 7.3.53 (Bredebro).
3. Else Holt, 14.2.52.
4. Lis Jessen, 10.6.54 (Bajstrup, søster til nr. 7 i 2my).
5. Egon L. Johannsen, 15.2.53.
6. Inger Marie Klindt, 2.4.52 (Tyvse).
7. Anne L. Lydixen, 26.1.52 (Gærup).
8. Inger Ravn Nørgaard, 9.4.52 (Møgeltønder).
9. Anne-Mette Oudrup, 15.3.54.
10. Dorte Bønning Petersen, 29.8.52.
11. Karen Riggelsen, 8.3.53 (Roost).
12. Jan Sehestedt, 2.5.53.
13. Bjarne Tarp, 22.7.51.

1mx

1. Kirsten E. Ehmsen, 18.3.52 (Nørrehus).
2. Christian M. Gram, 19.11.51 (Løgumkloster, bror til nr. 5 i 3my).
3. Marianne Hansen, 23.5.52 (Løgumkloster).
4. Wilhelm Hansen, 16.1.53 (Løgumgaard).
5. John Jacobsen, 20.3.52.
6. Vagn Jacobsen, 24.5.53 (Løgumkloster).
7. Anne Jepsen, 22.4.53 (søster til nr. 6 i 2my).
8. Jørn Lauridsen, 9.4.53 (Fogderup).
9. Mogens Marcussen, 25.7.53 (Møgeltønder, bror til nr. 11).
10. Olav Marcussen, 17.4.53 (Møgeltønder).
11. Povl Erik Marcussen, 8.4.52 (Møgeltønder).
12. Johannes Chr. N. Mortensen, 14.5.53.
13. Jens Schmidt Nielsen, 21.12.52 (Visby).
14. Margit Lund Pedersen, 14.9.52 (Tohede).
15. Marie M. Schmidt, 24.9.52.
16. Niels Sandahl Sørensen, 17.8.52.

1my

1. Jens Peter J. Christensen, 3.4.52
2. Ole P. Christensen, 29.7.53 (Midtholm).
3. Tharben Hansen, 1.6.52.
4. Martin P. Iversen, 13.5.53 (St. Tønde).
5. Bjarne Holm Jacobsen, 27.3.54 (Sydslesvig).
6. Mogens H. Jensen, 22.1.52.
7. Egon R. Johansen, 22.12.51 (Roost).
8. Susanne Jørgensen, 10.3.53 (søster til nr. 5 i 2mx).
9. Signe Knudsen, 20.10.53 (søster til nr. 5 i 3ns).
10. Ib Laursen, 22.2.53.
11. Eskild D. Lund, 18.3.54 (Lendemark, bror til nr. 10 i 3mx).
12. Elisabeth Marcussen, 4.6.53 (Møgeltønder, søster til nr. 12 i 3ns).
13. Bert Schultz, 22.4.52.
14. Arne Skjoldager, 18.5.51.

Realklasserne

3. real

1. Birgit Andersen, 24.7.53 (Jejsing).
2. Hans Chr. Boysen, 16.2.53 (Bylderup-Bov).
3. Solvejg S. Falkenberg, 4.4.53.
4. Torben Fahrenholz, 18.10.53 (bror til nr. 4 i 3my).
5. Hans Henrik Galle, 5.2.52 (Løgumkloster).
6. Niels Skrumsager Hansen, 23.8.53.
7. Peter Iversen, 15.1.53 (Ø. Højst).
8. Ellen K. Jensen, 6.3.53 (Stade).
9. Karen Høeg Jensen, 8.12.53.
10. Ilse Johansen, 27.7.53 (Abild).
11. Leif Jørgensen, 20.9.53 (Bredevad).
12. Birgit Brag Laursen, 25.4.53.
13. Thomas Løkke, 21.9.53 (Møgeltønder).
14. Grete Madsen, 9.8.53.
15. Birthe Nielsen, 20.6.53.
16. Erling Pedersen, 18.1.54 (Alslev).
17. Geerth Pedersen, 10.4.53.
18. Bente M. Bork Petersen, 13.2.53 (Jejsing).
19. Marian Petersen, 17.9.53.
20. Keld Rimmer, 25.7.53.
21. Hanne Reuss Schmidt, 25.2.53 (Burkal).
22. Elisa Bagger Schrøder, 21.6. 52 (Holme).
23. Hans H. Hvam Sørensen, 13.2.54.

24. Anne Thomsen, 31.3.53 (Jejsing, søster til nr. 25).
25. Kristian Thomsen, 31.3.53 (Jejsing).
26. Jytte Thude, 10.1.54 (Visby).
27. Stig von Lengern Tranberg, 16.3.53.

2. *real a.*

1. Inge Boisen, 5.4.54 (Jejsing).
2. Anne Grethe Bork, 2.8.54 (Travsted).
3. Leif Carstensen, 13.10.54.
4. Kirsten Diemer, 10.12.54 (Rens).
5. Hanne Granum-Jensen, 23.9.54 (Abild).
6. Kristian Hansen, 19.4.54 (St. Tønde).
7. Birgitte Henriksen, 18.8.54.
8. Bo Hersbøll, 17.6.54 (Jejsing).
9. Anette Langgaard Jacobsen, 4.8.54.
10. Inga Jensen, 26.7.54 (Travsted).
11. Kai Scheller Jensen, 3.2.54.
12. Gerda Jessen, 24.10.54 (Bylderup-Bov).
13. Tove Kjeldsen, 12.5.54 (St. Tønde).
14. Ilka-Verena Løkke, 24.11.54.
15. Karen-Margrethe Olling, 7.5.54.
16. Thorben Korsgaard Pedersen, 21.1.54.
17. Dorthé Uldall Petersen, 5.4.54 (søster til nr. 15 i 3ns.).
18. Søren Peter Petersen, 10.4.54 (Bylderup-Bov).
19. Peter Schmidt, 16.7.54.
20. Inge Berit Willumsen, 3.6.54.

2. *real b.*

1. Nis Bjerre, 24.4.55 (Løgumkloster).
2. Annelise Christensen, 24.1.54 (Møgeltønder).
3. Hanne Fisker, 15.8.54 (Bredebro).
4. Hanne Gram, 3.12.54 (Løgumkloster, søster til nr. 2 i 1mx).
5. Carsten Hammershøi, 5.8.54.
6. Kirsten Holm Hansen, 15.10.54 (Løgumkloster).
7. Hans Jørgen Hybschmann, 20.7.54 (Lovrup).
8. Eilif Haase, 22.5.54.
9. Inga Cathrina Jensen, 2.5.54 (Møgeltønder).
10. Otto Kjærgaard, 17.7.54 (Løgumkloster).
11. Peter Larsen, 27.11.52 (Løgumkloster).
12. Birte Madsen, 4.11.54 (søster til nr. 14 i 3. real).
13. Frank Pedersen, 27.5.54 (Korup).

14. Ann-Mari Petersen, 7.7.54.
15. Pia Rasmussen, 10.11.54.
16. Susanne Reinholdt, 6.12.54 (Visby).
17. Elke Schneider, 16.10.54.
18. Emmy Kuhr Thomsen, 19.2.55 (Lindskov mølle).
19. Ingrid Thostrup, 19.2.54.

1. real a.

1. Peter A. Arendt, 3.8.55 (bror til nr. 1 i 2ns).
2. Christel S. Bindzus, 17.11.55 (Ø. Højst).
3. Mogens Thomsen Bøgen, 1.4.55 (Bylderup-Bov).
4. Kathrine Christensen, 29.5.55 (Elhjem).
5. Jan K. Frederiksen, 3.12.55.
6. Ellen Grodum, 8.8.55 (Tinglev).
7. Dan Skrumsager Hansen, 16.3.55 (bror til nr. 6 i 3. real).
8. Sten Haarløv, 10.6.55.
9. Irene Klindt, 21.10.55 (Bylderup-Bov).
10. Olaf Lagoni, 20.11.54 (Burkal).
11. Anne Bengaard Land, 6.2.55.
12. Johannes Larsen, 3.1.56 (Bov).
13. Jørn Lund, 12.1.55.
14. Erling Hadberg Løbner, 8.10.55 (Fogderup).
15. Lauge Korsholm Løkke, 7.12.54.
16. Lis C. Nielsen, 9.7.55 (Rørkær).
17. Asger Pedersen, 14.12.55 (Alslev, bror til nr. 16 i 3. real).
18. Anna M. J. Rasmussen, 5.6.55 (Stemmildt).
19. Hans Peter Riggelsen, 24.10.54.
20. Ole Reuss Schmidt, 9.3.55 (Burkal, bror til nr. 21 i 3. real).
21. Irene M. Schrøder, 5.9.54 (Holme, søster til nr. 22 i 3. real).
22. Helene Jessen Wollesen, 25.12.54.

1. real b.

1. Jytte Andreasen, 20.10.55 (Møgeltønder).
2. Bjørn Atzen, 6.6.55.
3. Ingrid Bølling-Ladegaard, 16.8.55.
4. Leif Christensen, 4.10.55 (Tinglev).
5. Gert Christiansen, 13.5.55 (Sølsted).
6. Jesper Cortes, 6.10.54.
7. Peter Brask Haarby, 10.11.55.

8. Lene Kjær Jensen, 20.8.55.
9. Birthe Lilholm Jensen, 4.10.55.
10. Birthe Køhler, 5.10.54.
11. Susan V. Madsen, 20.11.55.
12. Andreas Marcussen, 28.3.55 (Møgeltønder, bror til nr. 12 i 1my).
13. Birgith Matthiesen, 16.10.55 (Randerup, søster til nr. 9 i 2mx).
14. Jørn Christensen Motzkus, 13.4.55.
15. Margit Nielsen, 16.10.55.
16. Irene Nissen, 10.8.55 (Sølsted).
17. Jens Peder Pedersen, 8.9.55 (Møgeltønder).
18. Jette Smidt, 29.6.55.
19. Karin Thorsted Schultz, 4.4.55.
20. Finn Sønnichsen, 22.6.55 (Møgeltønder).
21. Anne Mette Vestergaard, 27.7.55 (Abild, søster til nr. 13 i 3my).
22. Hanna Westermann, 23.6.55 (Bredebro, søster til nr. 23).
23. Søren Westermann, 23.6.55 (Bredebro).

Skolens lærere og fagfordeling

Revisor, cand. jur. J. Børsting-Andersen: Bogføring 3. real	2 timer
Lektor, cand. mag. Finn Christensen: Biologi 3mf, 2mn, 3b, 2b, 1a; geografi 3mn, 2mf, 1s, 2a, 1b; fysik 3b, 2a, 1b	30 timer
Lektor, Jutta Christensen: Fysik og kemi 3mf, 3mn, 2mf, 2mn, 1mx, 1my; matematik 3. real	36 timer
Gymnasielærer Karlo Christensen: Matematik 2a, 2b, 1a, 1b; musik og sang i gymnasiet samt 1ab; erhvervsorientering og korsang	39 timer
Lektor, cand. mag. Kjeld Ejrnæs: Matematik 3mf, 3mn, 2mf, 2mn, 2ns, 1mx, 1my, 1s	32 timer
Lektor, cand. mag. Ida Henrichsen: Historie 2ns, 1my, 3r, 2b; gymnastik 3g, 2g, 1g, 3r, 2r, 1r	26 timer
Lektor, cand. mag. Otto Høyer: Historie 3ns, 3mx, 2mx, 1s, 1mx, 2a, 1a; gymnastik 3g, 2g, 1g, 3r, 2r, 1r; fritidssport	38 timer
Rektor, cand. mag. Hans Otto Jensen: Oldtidskundskab 3ns, 3mx, 3my, 2mx, 1s, 1mx, 1my; historie 3my, 2my, 1b	17 timer
Lektor, cand. mag. Willy Jäger: Dansk 3r; engelsk 1s, 2a, 2b, 1b; tysk 1a	24 timer
Lektor, cand. mag. Hågen Kiil: Dansk 1mx, 1my, 2b; tysk 2ns, 1s, 2a; latin 2a	27 timer
Cand. mag., Inger Heggen Kiil: Engelsk 2mx, 1my, 1a	10 timer
Pastor, cand. theol. Poul Lund: Religion 3r, 1a, 1b	3 timer
Lektor, cand. mag. Anders Madsen: Dansk 3mx, 2ns, 2mx, 2a; tysk 2b, 1b	24 timer
Lektor, cand. theol. Chr. Kastberg Nielsen: Religion 3ns, 3mx, 3my, 2ns, 2mx, 2my; dansk 3ns, 3my; latin 1s, 2b; oldtidskundskab 2ns, 2my	25 timer

Adjunkt, cand. mag. Kirsten Kastberg Nielsen: Fransk 3ns, 2mx, 1s, 3r ¹	15 timer
Lektor, cand. mag. Ove Quistorff: Engelsk 3ns, 2ns, 2my, 1mx; fransk 3mx, 2my, 3rII, 2r	29 timer
Timelærer, Lilly Refslund: Formning 1. real, 2. real, 2g	9 timer
Lektor, cand. mag. Edith Simonsen: Engelsk 3r; fransk 3my, 2ns, 1mx, 1my; latin 3ns, 2ns	27 timer
Lektor, cand. mag. Carmen Sørensen: Dansk 2my, 1s, 1a, 1b; tysk 3ns, 3r	24 timer
Overlærer Kr. Thygesen: Maskinskrivning 3. real	2 timer
Adjunkt, cand. mag. Bent Valeur: Biologi 3ns, 3mn, 3a, 2a, 1b; geografi 2mn, 3r, 2b, 1a; fysik 3a, 2b, 1a	31 timer

Under lektor, fru Jutta Christensens sygdom 11.–20. august vikarierede stud. scient. Jesper Ansbæk. Under lektor Jägers sygdom 22. sept. – 18. okt. og 8. dec. 69 – 14. febr. 70 overtog lektor Kastberg Nielsen undervisningen af 3. real i dansk, lektor Anders Madsen overtog 1a i tysk, mens cand. mag., fru Inger Kiil påtog sig undervisningen af 1s, 2a, 2b og 1b i engelsk.

Inspektion med pigerne: Adjunkt, Kirsten Kastberg Nielsen.

Inspektion på legeplads: Lektor Ove Quistorff.

Inspektion på gangene: Adjunkt Bent Valeur.

Inspektion med tilrejsende elever: Adjunkt Bent Valeur.

Inspektion i øvrigt: Lektor Otto Høyer.

Regnskabsfører: Lektor Kjeld Ejrnæs.

Bibliotekar: Lektor Hågen Kiil.

Boginspektør: Sekretær Edith Nielsen.

Rektors sekretær: Edith Nielsen.

Skolelæge: Amtsskolelæge T. M. Grodum, Tinglev.

Skolesundhedsplejerske: Fru Karen Ydegaard.

Pedel: Hans Hansen.

Timefordelingen

Fag	3 ns	3 mf	3 mn	2 ns	2 mf	2 mn	1 s	1 m	3. real	2. real m. latin	2. real u. latin	1. real
Religion	1	1	1	1	1	1			1			1
Dansk	3	3	3	3	3	3	4	4	5	5	5+1	5
Engelsk	5			4	2 ²	2 ²	4	4 ²	5	3	3+1	4
Tysk	4			3	2 ²	2 ²	3	4 ²	3	4	4+1	4
Fransk	3	3	3	4	4	4	4	4	1-4 ³ 11-3		4 ⁴	
Latin	3			4			5			4		
Oldtidsk.	1	1	1	2	2	2	1	1				
Historie	4	4	4	3	3	3	3	3	3	2	2	2
Biologi	3	3	6			3			2	2	2	2
Geografi			2		3	3	2		2	2	2	2
Naturlære		4	2		3	2		3	2	3	3	2
Kemi		2	2		3	3		2				
Mat. og regn.		6	3	3	5	3	2	5	5	6	6	6
Bogføring									2			
Maskinskriv.									2			
Sang	1+1 ¹	1(1) ¹	1(1) ¹	1+1 ¹	1(1) ¹	1(1) ¹	1+1	1(1) ¹	1			1
Formning	2 ¹	2 ¹	2 ¹	2 ¹	2 ¹	2 ¹					1+1	2
Gymnastik Dr.	2	(2)	(2)	2	(2)	(2)	3	(3)	2	3	(3)	3
Gymnastik Pi.	2	(2)	(2)	2	(2)	(2)	3	(3)	2	3	(3)	3
Ugentlige klasses timer	31	31	31	31	33	33	33	31	34	34	34	34

Et med parentes forsynet tal betyder, at klassen undervises sammen med den foranstående.

1) I 2. og 3. g kan eleverne deltage enten i sang eller formning.

2) I det matematiske gymnasium læser eleverne enten engelsk eller tysk.

3) Ikke fransklæsende elever i 3. real har 2 timer regnskabsføring og 2 timer maskinskrivning.

4) Ikke latinlæsende elever i 2. real har enten 4 timer fransk eller 1 time ekstra i fagene dansk, engelsk, tysk og formning.

Af årets arbejde

Religion.

3g (Kastberg Nielsen). Marx m. fl.; Freud og Norman O. Brown; Grundtvig; Kierkegaard.

2g (Kastberg Nielsen). Primitiv religion; hinduismen; jødedommen; buddhismen; islam; maoisme.

3. real (Lund). G. Tolderlund-Hansen: Religion og Kirker (i udvalg).

1. real a (Lund). G. Tolderlund-Hansen: Kirken i dag.

1. real b (Lund). G. Tolderlund-Hansen: Kirken i dag.

Dansk.

3ns (Kastberg Nielsen). Ewald, Oehlenschläger, Grundtvig, Heiberg, Andersen, Kierkegaard, fra Brandes til Martin A. Hansen; Hamsun, Undset; Tegnér, Lagerkvist; Aristoteles, Augustin, Dante.

Til eksamen opgives: Den høies ord. Ebbe Skammelsøn. P. Laale Ordsprog. Om den fjerde Gierning. Sorrow og Glæde. Jammers-Minde. Om at gruble. Her vil ties. Rungstedts Lyksaligheder. Guldhornene. Strandbakken. Et Vendepunkt. En Sjæl efter Døden. Adams Bryllup. Nattergalen. Ligevægten. Maser. Phantasterne. Hovedstrømninger. Aristokratisk Rad. Niels Lyhne. Lykke-Per. Bekendelse. Den gamle Præst. Kirstens sidste Rejse. Torden i Syd. En Idealist. Det daglige brød. Dybet. Fortrydelsens Genfærd.

Svensk: Tal vid jubelfesten. Epilog vid mag. prom. Mjältsjukan. Ett drömspel.

Norsk: Pan. Kristin Lavransdatter. Huset i mørkret.

Om Digtetekunsten. Bekendelser. Den guddommelige Kom. Don Quijote. Kong Henrik den Fjerde. Tartuffe. Candide. Om Jeg'et.

Hovedværker: En Landsbydegns Dagbog. Fiskerne. Løgneren.

3 mx (Madsen). Brøndsted og Møller Kristensen: Danmarks litteratur. Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur I (11. udg.). II (9. udg.). III (12. udg.). Borup Jensen: Håndbog i verdenslitteratur (1. udg.). Dansk Lyrik 1915-55 (Dansklærerf. udg. 1957). Erik Hansen: Sprogagttagelse (4. oplag). Svenske tekster efter Ferlov, Monrad Møller og Tolderlund-Hansen: Svensk og norsk litteratur for gymnasiet (5. udg. 4. oplag). Norske tekster efter Falkenstjerne og Borup Jensen III (12. udg.).

Til eksamen opgives: Sønnetabet (Rosenbergs oversættelse. Nial og hans sønner brændes inde. Ebbe Skammelsøn. Hver har sin Skæbne. Af Peder Paars: Anholt. Rungstedts Lyksaligheder. Af Labyrinten: Manheim. Guldhornene. Strandbakken ved Egeløkke. Torbisten og

Fluen. Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog. Af: En Sjæl efter Døden. Sjælland. Tidlig Skilsmisse. Adam tager sit Parti. Klokken. Indledning til Hovedstrømninger. Indledningen til Marie Grubbe. Af: Niels Lyhne. Engelske Socialister. Af: Skyer, Ilum Galgebakke. Af: Ved Vejen. Bekendelse (Stuckenbergs). Mors Rok (i fotokopi). Paa Memphis Station. Morgen. Af: Fiskerne. De blaa Undulater. Da sereren tav. Af: Fragmenter af en Dagbog. Af: Til en ukendt Gud (Dansk Lyrik 1915–55). Hovedværker: Erasmus Montanus og Kaj Munk: Ordet.

Svensk: Odalbonden. Mjältsjukan. Älvan till flickan. Giftermål på besparing. Skolexamen. Skalden Wennerbom. Min sångmö. Jungfru Maria. Dalmälaren. En kopp te. Af Martin Bircks ungdom. Af Timmerdalen. Hissen som gick ned i helvete. Af Kallocain. Flog. Af Strändernas svall.

Norsk: Ibsen: Et dukkehjem. Bergmanden. Hvorledes jeg blev digter. Mit følge. Ja, vi elsker dette landet. Gamle Noreg. Ved Rundarne. Naar Sol gaar ned. Dag. Gobelin. Vi overlever alt. 17. mai 1940.

Udover de til eksamen opgivne hovedværker har 3mx læst: Mogens. Hans Kirk: Fiskerne. Anna Sophie Hedvig.

3my (Kastberg Nielsen). Som 3ns.

Til eksamen opgives: Den høies Ord. Ebbe Skammelsøn. P. Laales Ordsprog. Om den fjerde gierning. Sorrig og glæde. Om at gruble. Her vil ties. Rungsteds Lyksaligheder. Guldhornene. Strandbakken. Et Vendepunkt. En Sjæl efter Døden. Adams Bryllup. Klokken. Ligevægten. Phantasterne. Hovedstrømninger. Aristokratisk Rad. Niels Lyhne. Lykke-Per. Bekendelse. Den gamle Præst. Kirstens sidste Rejse. Torden i Syd. En Idealist. Det daglige Brød. Dybet. Fortrydelsens genfærd. Vildanden.

Svensk: Som 3ns.

Norsk: Pan. Møte ved milepælen. Huset i mørkret.

Anden udenlandsk litteratur: Som 3ns.

Hovedværker: Fiskerne. Løgneren. Den kroniske uskyld.

2ns (Madsen). Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur (Fra Ingemann til og med Herman Bang). Borup Jensen: Håndbog i verdenslitteratur (Afsnit fra det 19. århundrede). Brøndsted og Møller Kristensen: Danmarks litteratur. Hovedværker: En Sjæl efter Døden, Mogens, Et dukkehjem. Erik Hansen: Sprogiagttagelse. Norsk og svensk litteratur efter Falkenstjerne og Ferlov m. fl.: Svensk og norsk litteratur. (Afsnit fra det 19. og 20. århundrede).

2mx (Madsen). Som 2 ns.

2my (Sørensen). Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbøgerne I og II. (Fra Oehlenschläger til Egede Schack). Svensk litteratur efter Ferlov, Tolderlund Hansen, Monrad Møller: Svensk og norsk litteratur. Brøndsted og Sven Møller Kristensen: Danmarks litteratur. Oehlenschläger: Sankt Hansaften-spil. Sigurd Hoel: Møte ved Milepælen. Rifbjerg: Den kroniske Uskyld.

1s (Sørensen). Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur (fra Bjarkemålet til Grundtvig). Svensk litteratur efter Tol-

derlund, Ferlov, Monrad Møller: Svensk og norsk litteratur. Erik Hansen: Sprogiagttagelse. Holberg: Erasmus Montanus. Hans Kirk: Fiskerne. Riffbjerg: Den kroniske Uskyld. Litteraturhistorie efter Brøndsted og Sven Møller Kristensen: Danmarks litteratur.

1mx og y (Kiil). Dansk litteratur efter Falkenstjerne og Borup Jensen I–III, Lundbo: Dansk Nutidsdigtning I og Dansk lærerforeningens udgaver: ca. 45 tekster fra perioderne oldtiden – 1840 og 1870–1950, dels intensivt, dels ekstensivt læst. Hovedværker: Jakob Knudsen: Den gamle Præst og Kaj Munk: Ordet. – Uddrag af Erik Hansen: Sprogiagttagelse. Brøndsted og Møller Kristensen: Danmarks litteratur brugt som håndbog. 12 stile.

3. real (Jäger). Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog 3.

Til eksamen opgives: Ebbe Skammelssøn, »Hun duede ikke«, Simon Levis arv, Engelske socialister, Irene Holm, Den første gendarm, Skiftedag, Bordets glæder og et fjert skud, Ewalds død, Brudstykker af en landsbydegns dagbog, Den politiske kandestøber.

Sproglig forståelse efter Leif Busk.

2. real a (Madsen). Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog 2. Jeppe på Bjerget, Genboerne. Leif Busk: Sproglig forståelse. Erik Oxenvad: Bedre dansk. Svensk og norsk efter Hellner og Højby: Svensk og norsk læsning samt antologien: Ungdom på äventyr.

2. real ab, andre fag (Madsen). G. Enemærke og Søjberg Pedersen: Nordiske historier fra vor tid. Busk: Sproglig forståelse.

2. real b (Kiil). Litteraturlæsning efter Fr. Nielsen, Enemærke og Søjbjerg Pedersen: Litteraturudvalg for realskolen 2. Hovedværker: Holberg: Den politiske Kandestøber. 5 tekster fra »Martin A. Hansen fortæller«. Svensk: Frans G. Bengtsson: Røde Orm (uddraget i ovennævnte læsebog). Leif Busk: Sproglig forståelse. Grammatiske analyseøvelser. Diktater, referatstile og frie stile (disponering; saglig fremstilling, skildring, beretning).

1. real a (Sørensen). Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog 1. Svensk og norsk efter Hellner og Højby: Svensk og norsk læsning. Leif Busk: Sproglig forståelse. Brudstykker af Oehlenschlägers Aladdin. Johan Skjoldborg: En Stridsmand.

1. real b (Sørensen). Som 1. real a – men med hovedværkerne: Martin A. Hansen fortæller. Martin Andersen Nexø: Under åben Himmel.

Engelsk

3. ns (Quistorff). Saul Bellow: Dangling Man; A Contemporary Reader; Modern Writers; Macbeth; Two Centuries of English Poetry; Aspects of British Life and Thought; Graham Greene: Our Man in Havana.

Til eksamen opgives: Macbeth: Act I, scenes 5 and 7; Act II, scenes 1 and 2; Act III, scene 4; Act V, scenes 3 and 5. Two Centuries: s. 14–15; 49–54; 82–86; 128–132; 156–57. The Dickens Reader: s.

50–68. Arms and the Man: Act II. Look Back In Anger: s. 18 f. n. – 37. A Contemporary Reader: s. 169 f. n. – 175 midt. Modern Writers: s. 54 f. n. – 61. Aspects of British Life and Thought: s. 55–68. Our Man in Havana: Part I, chapter 3.

2. ns (Quistorff). »Animal Farm« læst til ende; Two Centuries of English Poetry; Arms and the Man; The Dickens Reader; A Contemporary Reader; Aspects of British Life and Thought.

2. mx (Inger Kiil). Salling: Modern Writers. Kjeldsen og Dahlmann-Hansen: Facts and Fiction I og II. Golding: Lord of the Flies, samme: The Hot Gates. Til eksamen opgives: Modern Writers: p. 68–94. On England and America: p. 39–47. Facts and Fiction I: p. 59–60, 114–129. Facts and Fiction II: p. 52–60, 113–120. Colding: The Ladder and the Tree.

2. my (Quistorff). On England and America; Modern Writers; W. J. Weatherby: Out of Hiding. Til eksamen opgives: A Modern English Omnibus: s. 5–18. On England and America: s. 87–103. The Mirror: s. 91–124. Out of Hiding: Kap. 6.

1. s (Jäger). H. Ring Hansen og F. T. Mouridsen: On England and America. R. C. Sherriff: Journey's End. John Steinbeck: The Pearl. K. Berner-Sørensen og P. Riis-Jacobsen: Engelske stilevelser for 3. realklasse og 1. gymnasieklasse. Oversættelser, genfortællinger og referater af læst litteratur.

1. mx (Quistorff). A Modern English Omnibus; The Mirror; Modern Writers.

1. my (Inger Kiil). Mogensen og Rosenmeier: A Modern Omnibus. Bisgård: The Mirror. Salinger: The Catcher in the Rye. Muriel Spark: The Go-away Bird ...

3. real (Simonsen). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk 5 + øvehæfte. Pearl Buck: The Good Earth (Longmans simplified Readers). Billedstile, genfortællinger, oversættelser etc.

Til eksamen opgives: Friis-Hansen og Chr. Nielsen 5: stk. 1, 4, 10, 16.

2. real a (Jäger). H. Ring Hansen og F. T. Mouridsen: English of today IV. Somerset Maugham: The Traitor.

2. real b (Jäger). H. Ring Hansen og F. T. Mouridsen: English of today IV. Agathe Christie: The Murder of Roger Ackroyd.

2. ab, andre fag (Jäger). O. Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk 4. Forskellige skriftlige øvelser.

1. real a (Jäger/Inger Kiil). Ring-Hansen og Mouridsen: English of Today 3. Christie: The Murder of Roger Ackroyd.

1. real b (Jäger). H. Ring Hansen og F. T. Mouridsen: English of Today III. F. Anstey: Vice Versa.

Tysk

3. ns (Sørensen). Deutsche Poesie (Hertig og Lange Kristensen), digte af Klopstock, Goethe, Schiller, Eickendorff, Heine, Arno Holz, Kästner, Backmann. Deutsche Klassiker (v. Branner og Stærmose), Winkelmann, Herder, Lessing, Heine. Moderne prosa efter Der Spiegel (ved P. V. Larsen) – samt Alfred Andersch: Sansibar oder der letzte Grund, Goethe: Die Leiden des jungen Werther (Reclam).

Til eksamen opgives: Goethe: Die Leiden des jungen Werthers (Reclam 1967): side 19–58. Schiller: Maria Stuart (v. Jørgen Hendriksen) I.4, II.3, III.4, IV.10. Fra Spiegel: Brecht: Flüchtlingsgespräche, side 21–26. Kaschnitz: Das rote Netz. Böll: Klopfzeichen. Af Alfred Andersch: Sansibar oder der letzte Grund (Fischer Bücherei 1960) Gregor, s. 42–47. Fra Deutsche Klassiker: Nathan der Weise III 5–7. Fra Deutsche Poesi: IV.1; V.6.17, VI.4, IX.10, XI.2, XIII.11, 12,13,20. Fra Kulturhistoriske Lesestücke (Ring Hansen og Stærmose). Ranke: Die Reformation. Kästner: Über das Auswandern.

2. ns (Kiil). 1) Fra reformationen til Schiller. Tekster fra Deutsche Poesie v. Hertig og Kryger Kristensen; Kulturhistoriske Lesestücke v. Ring Hansen og Stærmose; Deutsche Klassiker v. Branner og Stærmose; Martin Luther-Dokumente v. Appel, Lange og Schultz. 2) A. Goes: Das Brandopfer. 3) Oversættelsesstile, referatstile og skr. fortolkningsopgaver.

1. s (Kiil). P. Nydahl: Deutsche Erzähler der Gegenwart i uddrag. Th. Mann: Tonio Kröger (Skoleradioens udvalg). Erich Kästner (Skoleradioens hæfte). Enkelte digte efter »Deutsche Poesie« og »Deutsche Gedichte« v. P. V. Christiansen (1. Sammlung). Enkelte tekster fra Kulturhistoriske Lesestücke. Oversættelsesstile og genfortællinger. Systematisk gennemgang af dele af Kaper: Tysk sproglære (v. Houken og Stenbjærre).

3. real (Sørensen). C. Hansen Christensen og Sven Brüel: Tysk 4.

Til eksamen opgives stk. 9–12, stk. 35; (Der Taucher), 68. (Das Brot), 70–81. (Der Augsburgers Kreidekreis) og stk. 82–84 (af Arbeit, Marsch, Mord und Kameraden samt »Meine Diebe«).

2. real a (Kiil). Rossen og Byrith: Deutsch lesen und lernen III. 4 tekster fra »Menschen im Krieg« (v. A. Ousager). Enkelte digte fra Gad: 100 deutsche Gedichte.

2. real b (Madsen): C. Hansen-Christensen og Sven Brüel: Tysk 3. F. Dürrenmatt: Der Richter und sein Henker. Houken og Stenbjærre: Elementære tyske stiløvelser.

2. ab, andre fag (Madsen). Erich Kästner: Die verschwundene Miniatur.

1. real a (Jäger). C. Hansen-Christensen og Sven Brüel: Tysk 2. Houken og Stenbjærre: Elementære tyske stiløvelser. Kästner: Die verschwundene Miniatur.

1. real b (Madsen). C. Hansen-Christensen og Brüel: Tysk 2. Käst-

ner: Drei Männer im Schnee. Houken og Stenbjerre: Elementære tyske stiløvelser.

Fransk

3. ns (Kirsten Kastberg N.) Anouilh: Antigone. Sartre: Les jeux sont faits. Ionesco: Rhinoceros. Hougron: Je reviendrai à Kandara. Henriques og Willemoës: Diverse tekster.

3. mx (Quistorff). Choix De Contes Modernes; Sartre: Les jeux sont faits; Simenon: Maigret et la jeune morte; grammatik efter: Sten og Hyllested: Fransk grammatik for gymnasiet.

3. my (Simonsen). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg. Anouilh: Antigone. Camus: L'Etranger. Sartre: Les jeux sont faits.

2. ns (Simonsen). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg. Simenon: Les petits cochons sans queue. Fourré: Médecin sous les tropiques. Michel del Castillo: Tanguy.

2. mx (Kirsten Kastberg N.). P. Fourré: Médecin sous les tropiques. Castillo: Tanguy. Aymé: L'Éléphant. Maurois: La Maison. Hougron: Le voyage inutile.

2. my (Quistorff). Le Petit Prince; La famille Dupont; Lectures Faciles; grammatik efter Sten og Hyllested: Fransk grammatik for gymnasiet.

1. s (Kirsten Kastberg N.). Mauger: Cours de Langue I. Danmarks Skoleradio: La Famille Benoit en Vacances og La Famille Dupont.

1. mx (Simonsen). Bruun og Roskjær: Ny fransk for begyndere. Saint-Exupéry: Le petit prince. (Extraits). Alphonse Daudet: La chèvre de M. Seguin, og Le curé de Cucugnan., med tilhørende LP-plader.

1. my (Simonsen). Som 1. mx.

3. real I (Kirsten Kastberg N.) Til eksamen opgives: Hellstrøm og Johansson: On parle français 1, lec. 15–51. La Famille Dupont, 1–5.

3. real II (Quistorff). Pierre Fourré: Médecin Sous Les Tropiques: Til eksamen opgives: s. 15–70.

2. real (Quistorff). Aage Grønkjær: Lærebog i fransk for begyndere.

Latin

3. ns (Simonsen). Seneca. Augustin. Catul. Horats. Ovid. Til eksamen opgives: Nielsen og Krarup: p. 107–118, 132–143. Hastrup og Krarup: p. 15–28. Augustin: Confessiones. (Aschendorff 1963): p. 13–15 li. 23; 23 li. 13 – 24 li. 18; 33 li. 25 – 34 li. 32; 37 li. 1–21; 39 li. 13 – 40 li. 23; 62–64; 76 li. 6 – 77 li. 9; 114 li. 9 – 116 li. 9.

2. ns (Simonsen). Cicero: In Catilinam I. De re publica. Sallust: De conjuratione Catilinae; Cæsars og Catos taler. Seneca: De otio. Epistulae Morales. Catul, Horats, Ovid.

Til eksamen opgives: Nielsen og Krarup: p. 107–118, 132–143. Hastrup og Krarup: p. 15–28. Krarup: p. 79–88. Krarup: Ovid, 3.

1. s. (Kastberg Nielsen). H. C. Hynding: Øvelser i latinsk syntax. H. C. Hynding: De Bello Civili i udvalg.

2. real a (Kiil). Foss: Elementa latina. Til eksamen opgives teksterne stk. 31–47 og stk. I–XIX.

2. real b (Kastberg Nielsen). H. C. Hynding: Så læser vi latin.

Oldtidskundskab

3. ns (Rektor). Platontekster i udvalg v. Foss og Krarup: Apologien, Kriton, Faidon. Græske kunstværker efter Bruhn og Hjortso: Klassisk kunst 1 (7. udg.) og Bundgaard: Den græske kunsts historie (6. udg.).

Til eksamen opgives: Iliaden (i udvalg v. Østergaard) I, II, III, VI. Platon: Apologien, Kriton, Faidon. Kragelund: Græske historikere (3. opl.), s. 9–27, 63–66, 83–94. Sofokles: Antigone v. Niels Møller (13. opl.). Billeder efter Bruhn og Hjortso: 5, 7, 9, 10, 13a–b, 18, 19, 21, 24, 26, 38, 42a–b, 44, 45, 46a–b, 63, 65, 67, 68, 73–75, 77–80, 90, 91, 114, 119, 122, IV, XVIII, XIX.

3. mx (Rektor). Som 3. ns. Til eksamen opgives: Iliaden, Apologien, Kriton, Faidon, Græske historikere og billeder som 3. ns. Euripides: Medea v. Garff og Hjortso (2. opl.).

3. my (Rektor). Som 3. ns. Til eksamen opgives Apologien, Kriton, Faidon, Græske historikere og billeder som 3. ns. Odysseen (i udvalg v. Østergaard), II, VI, VII, IX (v. 1–38), XI, XVIII. Euripides: Medea v. Garff og Hjortso (2. opl.).

2. ns og 2. my (Kastberg Nielsen). Hesiod. Tyrtaios. Solon. Thales. Anaximander. Anaximenes. Xenofanes. Pythagoras. Heraklit. Parmenides. Sofokles. Herodot. Protagoras. Platon. Aristoteles. Græsk kunsthistorie.

Til eksamen opgives: Sofokles: Ødipus. Iliaden I. VI. XXIV. Hesiod. Tyrtaios. Solon. Parmenides. Føroskatiske fragmenter. Herodot. Platon: Apologien + diverse uddrag. Aristoteles: diverse uddrag.

2. mx (Rektor) V. Nielsen: Den græske litteraturs historie. Sofokles: Antigone. Euripides: Hippolytos. A. Kragelund: Græske historikere. Platontekster i udvalg v. Foss og Krarup: Apologien, Kriton, Faidon. Billedstof og eksamensopgivelser som 3. ns.

1. s og 1 mx og y (Rektor). Hertig: Antikkens mytologi. Iliaden i udvalg v. Østergaard. Odysseen v. A. Kragelund.

Historie

3. ns (Høyer). P. Munch: Verdenshistorie 3, ca. 1900–1960, Kierkegaard og Winding: Danmarkshistorie, ca. 1815–1960, Kierkegaard

m. fl.: Danmark i dag, Barfod og Kruchow: Danmark under 2. verdenskrig 1–2. Stiesdal: Tønder kirke.

Til eksamen opgives: Før 1900: Roms historie til 180 p. c. Den franske Revolution. Napoleonstiden. England 1815–1900. Tyskland 1815–1900. Frankrig 1815–1900. Danmark 1814–1900. Plinius' breve nr. 2, 3, 6, 7–22. Frederik den 2. Kildetekster i udvalg s. 71–83. Tønder kirke.

Efter 1900: Verdenshistorie 1920–45. Danmarkshistorie 1920–45. Holt: Tekster og Tal I–I,1,2,6; II,1; III,1,6,7,8; IV,3. Danmark under 2. verdenskrig.

Samfundslære: Familie og samfund. Sociallovgivning. Borgerret. Regering. Folketing. Skatter. Lov og Ret. Lønmodtagerne.

3. mx (Høyer). Som 3. ns.

3. my (Rektor). P. Munch: Verdenshistorie 3 (1965). Kierkegaard og Winding: Nordens historie 2 (1965). Kierkegaard m. fl.: Danmark i dag (1968). Tekster: Bøgebjerg og Elmelund: Kilder til mellemkrigstidens historie (1959). Billedstof efter lærebøgerne samt efter Andrup m. fl.: Danmarks historie i billeder (1968).

Til eksamen opgives: Højmiddelalderen (Munch 1, s. 232–282). Norden 1660–1814 (Kierkegaard m. fl. 1, s. 142–199). Europa 1815–1900 (Munch 2, s. 234–337). Verdenshistorie 1919–45 (Munch 3, s. 61–240). Norden 1920–45 (Kierkegaard 2, s. 51–113). Tekster: Plesner: Middelalderlige historieskrivere (6. udg.), s. 33–47, 58–69. Fussing og Knudsen: Landbruget og bonden i 18. årh., nr. 1–22, 25. Bøgebjerg og Elmelund: Kilder til mellemkrigstidens historie (2. udg.), s. 60–89. Billeder: Andrup m. fl.: Danmarks historie i billeder, nr. 195–196, 208, 226, 229. Samfundslære: Kierkegaard m. fl.: Danmark i dag (1968), s. 9–17 Befolkningen, 18–32 Familie og samfund, 66–72 Borgerrettigheder og borgerpligter, 73–80 De politiske partier, 80–84 Regeringen, 84–98 Folketinget, 125–135 Lov og ret, 152–209 Erhvervslivet.

2. ns (Henrichsen). P. Munch: Verdenshist. 1–2: Fra Reformationen til ca. 1900. Kierkegaard og Winding: Nordens historie 1: Fra Reformationen til ca. 1900. Elin Bach: Ludvig 14.: merkantilisme, udenrigspolitik.

2. mx (Høyer). P. Munch: Verdenshistorie II, ca. 1600–1900. Kierkegaard og Winding: Nordens Historie, 1600–1815. Frederik d. 2., v. Th. A. Müller.

2. my (Rektor). P. Munch: Verdenshistorie 2–3 (indtil 1914). Kierkegaard og Winding: Nordens historie 1–2 (ca. 1600–1914). Tekster: Nellemann: Kilder til dansk udenrigs- og forsvarspolitik 1870–1914. H. Müller: Kilder til Danmarks historie efter 1660 IV. Billedstof efter lærebøgerne samt efter Andrup m. fl.: Danmarks historie i billeder. Lejrskole på Bornholm.

1. s (Høyer). Som 1. mx.

1. mx (Høyer). P. Munch: Verdenshistorie I til ca. 1600. Kierkegaard m. fl.: Nordens Historie til ca. 1600. Plinius' breve. Billeder fra: Danmarks historie i billeder samt egne billeder.

1. my (Henrichsen). P. Munch: Verdenshistorie 1; Kierkegaard og Winding: Nordens historie 1: til ca. 1500; Plinius' breve; billeder: etruskisk gravmaleri, rom. og byz. mosaikker, renaissancekunst; elevforedrag.

3. real (Henrichsen). Kierkegaard og Lomholt Thomsen: Historie for realafd. 3, Kierkegaard m. fl.: Borger og Samfund.

Til eksamen opgives: Kierkegaard og Lomholt Thomsen: Historie for realafd. 3. s. 50–70, s. 71–80, s. 82–86, s. 103–131, s. 132–146, s. 193–204, s. 254–264. Kierkegaard m. fl.: Borger og Samfund: Ægteskab, børn og unge, familieproblemer, separation og skilsmisse, retten til arve, befolkningen, landbrug, industri, handel, banker, kreditforeninger, aktieselskaber, arbejdernes stilling i samfundet, Danmarks styre (m. enkelte overspringelser), borgerrettigheder og -pligter, lov og ret, Danmark og udlandet (÷ forsvaret), skatter og afgifter.

2. real a (Høyer). Hans Otto Jensen: Verdenshistorie 2, ca. 1600 ud.

2. real b (Henrichsen). Hans Otto Jensen: Historie 2, verdenshistorie.

1. real a (Høyer). Hans Otto Jensen: Historie 1, verdenshistorie.

1. real b (Rektor). Hans Otto Jensen: Historie 1, verdenshistorie.

Biologi.

3ns (Valeur). Anders Munk: Biologi for sprogligt gymnasium (1964). ÷ side 198–223.

3mf (Christensen). Anders Munk: Biologi for det matematiske gymnasium (1964). Forfra til side 51. Side 63–81, 85–98, 101–125, 132–133, 141–150, 152–194, 202–204, 210–231.

3mn (Valeur). Anders Munk: Biologi for det matematiske gymnasium (1964). John Graae: Biokemi for gymnasiet (1966). Øvelser efter John Graae: Opgaver og øvelser i biokemi (1966) med undtagelse af øvelse nr. 6 og nr. 10.

2mn (Christensen). Anders Munk: Biologi for det matematiske gymnasium, forfra til Sanserne. J. Graae: Biokemi, forfra til Vitaminer.

3. real a (Valeur). Mogens B. Lange og Ingolf Leth: Biologi for realafdelingen 2. Til eksamen opgives det læste.

3. real b (Christensen). Som 3. real a.

2. real a (Valeur). Asger Dragsholt og Vagn Frederiksen: Planter og dyr 3 i uddrag. Alb. Stockmarr og I. O. Bøving-Petersen: Zoologi for mellemskolen 2: Mennesket.

2. real b (Christensen). Lange og Leth: Biologi for realafdelingen 1: Fra Skoven til Hvirveldyr, fra Heden til Ukrudt. Stockmarr og Bø-

ving-Petersen: Zoologi for mellemskolen: Mennesket. Botanik efter Baltzer, Lange, Ursing: Illustreret Flora.

1. real a (Christensen). Lange og Leth: Biologi for realafdelingen 1: Havet, Husdyr, Padder, Krybdyr, Insekter. Botanik efter Baltzer, Lange, Ursing: Illustreret Flora.

1. real b (Valeur). Asger Dragsholt, Vagn Frederiksen og Henning Nielsen: Planter og dyr 1 i uddrag.

Geografi.

3mn (Christensen). 1. emne: Geografi og Samfund. Axel Schou: Geografi og Samfund. 2. emne: Danmarks Kulturgeografi. Viggo Hansen: Danmarks Kulturgeografi. 3. emne: Egil Christensen: Handelsgeografi.

2mf (Christensen. Martin O. Nielsen og Carl Tscherning: Geografi for det matematiske gymnasium 1: fra Geografi og bogen ud; 2: Lejrskole på Bornholm og ekskursion til det østlige Sønderjylland. Til eksamen opgives efter de benyttede bøger. Valgfrit emne: Sverige.

2mn (Valeur). Martin O. Nielsen og Carl Tscherning: Geografi for det matematiske gymnasium. Valgfrit emne: De nederlandske polderprovinser. Lejrskole på Bornholm og ekskursion til det østlige Sønderjylland.

1s (Christensen). W. F. Hellner: Geografi for sprogligt gymnasium. Ekskursion til det østlige Sønderjylland. Til eksamen opgives efter den benyttede bog.

3. real (Valeur). Werner Larsen, Aage Aagesen og Axel Schou: Geografi for 3. real (1963). Overspringelser til eksamen: Himmerland, Vestjylland, Østjylland, Fyn, Lolland-Falster-Møn; Spanien.

2. real a (Christensen). J. Humlum: Geografi for realafdelingen 2.

2. real b (Valeur). Som 2. real a.

1. real a (Valeur). Werner Larsen og Merete Rentsch: Geografi for 1. real.

1. real b (Christensen). Som 1. real a.

Fysik og kemi.

3mf (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 3 og kemi 2 fra side 114 og bogen ud.

Til eksamen opgives: Fysik 1: s. 16-30, 37-41, 57-61, 77-94, 120-124. Fysik 2: s. 33-65, 68-88, 98-111, 116-136, 142-147. Fysik 3 tillæg: s. 21-23, 26-31. Fysik 3: s. 88-96, 103-107, 109-110, 160-166, 167-169, 190-194, 196-201. Fysiske øvelser: Længdeudvidelse, Temperaturkoefficient, Daniell-element, Brydning, Harmoniske svingninger, Fysisk pendul, Massefyldte, pH-meter, Spektrogoniometer,

$\frac{c}{m}$, Vekselstrøm, Nernst's love, Diode og triode, Gauss' hovedstilling, Radioaktivitet.

Kemi 1: s. 54–101, Kemi 2: s. 12–22, s. 27–33, s. 41–51, s. 53–69, s. 70–108, s. 139–143, s. 163–170, s. 189–190.

3mn (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 3B og Kemi 2 fra s. 114 og bogen ud.

Til eksamen opgives: Fysik 1: s. 16–30, 37–41, 79–92, 122–124, Fysik 2 A: s. 24–57, 80–87, 99–104. Fysiske øvelser: Længdeudvidelse, Temperaturkoefficient, Daniell-element, Brydning i glas, Harmoniske svingninger, Fysisk pendul, Massefylde, pH-meter, Spektrometer, Nernst's love, Radioaktivitet, Gauss' hovedstilling.

Kemi som 3mf.

2mf (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 2 A for gymnasiet. Kemi 2 for gymnasiet.

Til eksamen opgives: Kemi 1, s. 54–101. Kemi 2, s. 12–22, 27–33, 41–51, 53–69, 70–108, 163–170, 189–199.

2mn (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 2 B for gymnasiet. Kemi 2 for gymnasiet.

Til eksamen opgives som 2mf.

1mx og y (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 1 for gymnasiet, Kemi 1 for gymnasiet.

3. real a. (Valeur). Frode Hjerting, Frode Andersen og Hans Voldby: Den ny naturlære 3. Overspringelser til eksamen: »Sammenhæng mellem mekanisk energi og varme«, »Ensretning af vekselstrøm«, »Vekselstrømsmotor«, »Tykkelsen af et olielag på en vandoverflade« og »Atomets størrelse«.

3. real b. (Christensen). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 3. Til eksamen opgives det læste.

2. real a. (Christensen). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 2, Kemi, Elektricitetslære.

2. real b. (Valeur). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 2: fra Elektrisk strøm i en ledning og bogen ud.

1. real a. (Valeur). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 2: forfra til »Elektrisk strøm i en ledning«.

1. real b. (Christensen). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 2, Mekanisk fysik, Lydlære, Lyslære.

Matematik og regning.

3mf (Ejrnæs). Andersen og Mogensen: Matematik IV. Emnerne, der behandles i bind III, er gennemgået efter noter. Erlang: Fircifrede logaritmetavler C.

Til eksamen opgives: I6: side 11–32, 186–198, 210–213, 217–222, 236–254, 260–266, 268–272, 288–296. II6: side 33–35, 70–101, 105–

151, 164–185. III₅: side 31–39, 45–73. IV₅: side 15–28, 51–69, 72–97. V₃: side 37–44, 57–64, 88–105.

3mn (Ejrnæs). Andersen og Mogensen: Matematik IV. Kristensen og Rindung: Sandsynlighedsregning.

Til eksamen opgives: I₆: side 11–32, 210–213, 217–222, 236–254, 260–266, 268–272. II₆: side 33–35, 70–101, 105–151, 164–185. IV₅: side 82–96. Sandsynlighedsregning: side 1–13, 18–50.

2ns (Ejrnæs). Bülow m. fl.: Matematik for sprogligt gymnasium 2. Til eksamen opgives: Matematik 1: side 9–32, 37–50, 59–64, 126–136, 151–160. Matematik 2: side 25–60, 80–97, 135–164.

2 mf (Ejrnæs). Kristensen og Rindung: Matematik 2.

2 mn (Ejrnæs). Kristensen og Rindung: Matematik 2 NG.

1s (Ejrnæs). Bülow m. fl.: Matematik for sprogligt gymnasium 1.

1mx + 1my (Ejrnæs). Kristensen og Rindung: Matematik 1.

3. real (Jutta Christensen). Christensen, Larsen og Ejrnæs: Regning og matematik i 3. real. Emnelæsning: Parablen, efter Danmarks radio Skole TV elevhæfte.

2. real a + b (Karlo Christensen). Christensen, Larsen og Ejrnæs: Regning og aritmetik i 2. realklasse. Christensen, Larsen og Ejrnæs: Geometri i 1. og 2. real. Til eksamen opgives § 82 og bogen ud.

1. real a + b (Karlo Christensen). Christensen, Larsen og Ejrnæs: Regning og aritmetik i 1. realklasse. Christensen, Larsen og Ejrnæs: Geometri i 1. og 2. real, til § 82.

Sang og musik.

Gymnasiet: Enstemmige sange, kanons, flerstemmige korsatser efter bl. a. Sang og spil, Chorus I–II og IV. Musikgennemgang: 1. g: Grundlæggende instrumentkendskab og musikformer. Wienerklassik som hovedperiode. 2. g: Barok og Romantik. 3. g: Moderne musik.

1. real: Enstemmige sange, kanons samt musikgennemgang.

Bogføring.

Øvelser i daglige posteringer efter gennemskrivningssystem. Eksempler på almindelig forretnings- og foreningsbogføring, indeholdende debitorer, kreditorer samt momsafregning. Øvelser i opstilling af balancer og afstemning af journal.

Maskinskrivning.

9 af eleverne i 3. realklasse er undervist på Tønder kommuneskole af overlærer Thygesen. Der er undervist i samme pensum, som kræves til handelsmedhjælpereksamen. Eleverne har altså blandt andet lært opstilling af almindelige forretningsbreve, faktura og udskrift på konvolutter.

Formning.

1. real a + b (Lilly Refslund). Som optakt til formens problem var udgangspunktet i år, skriblerier til musikledsagelse. Ud af moradset blev der fundet delformer til organiske og uorganiske billeder med begrænset farvevalg i overensstemmelse med motivet. Fra form, farve og indhold til kompositionen i billedmageriet kunne vi gå til forskellige materialer. Farvestifter (Neocollor), linoleumstryk, collage og skræbebilleder samt ler og papmaché. I kunstorienteringen har vi bl. a. set en serie lysbilleder om folkekunsten, som den kan findes i Tønder og omegnen, og en række Nolde billeder. Ved et besøg i Tønder Kristkirke havde nogle elever i 1a egenhændigt tilrettelagt et belærende program om bl. a. de mange epitafier, som findes i kirken.

2. real a + b (L. R.). Der har her været arbejdet i skulptur i gasbeton, samt drejning af ler på sparkeskive, hvilket har kunnet lade sig praktisere specielt, fordi det har været et relativt lille formningshold.

2. gymn. klasse i + u (L. R.). Som noget nyt har formning i år været placeret på skemaet som et valgfrit alternativ til sang/musik i gymnasiets II og III klasse med 2 ugentlige timer. Hvor kunsthistorie i gymnasiet tilgødeses i fagene historie og oldtidskundskab kan kunstorienteringen komme i betragtning i faget formning, idet vejen til den kunstorientering, eller indblik i kunsten, som er fagets formål, er lagt gennem elevernes egen beskæftigelse med billedkunstneriske udtryk – selvsagt på et elementært niveau. Det er denne side af faget, der betegnes som »formning«. Eleverne samler her en række erfaringer om teknik og materialer og om de dermed nært sammenhængende formproblemer, som indgår i billedkunst, og får således skærpet evnen til at se på kunst. Ved iagttagelse og sammenligning af voksenkunst som den præcenteres i formningstimerne gennem billedmateriale, lysbilleder og originalværker, som jævnlige hænges op på skolen (se Kunst på arbejdspladsen) vil eleverne kunne få et korrektivt grundlag at gå ud fra.

Disse faglige mål: 1. Opøvelse i billedkunstens udtryksmidler 2. Opøvelse af den æstetiske modtagelighed 3. Indblik i kunstens vide verden, har også været daglige mål. Med udgangspunkt i oldtidens lerkar har eleverne udfærdiget milebrændt keramik. Ved en udstilling, arrangeret for hele skolen, af tingene, havde man lavet belærende plakater til, i lay-out stil. At arbejde i gruppe er blevet prakticeret ved udfærdigelsen af et billedtæppe i batik. Ligeledes er den subjektive udlevering kommet til udtryk i arbejdet med collage.

Eleverne har været med til at planlægge formningstimerne, og tanken er så at tage grafikken op, i udvidet forstand med flerfarvet træsnit, radering og ætsning, til næste år.

Gymnastik og anden sport.

Pigerne (Henrichsen). Gymnastik, boldspil: langbold, volleyball, svømning.

Drengene (Høyer). Gymnastik, svømning, boldspil, atletik.

Svømmeprøver for drenge: Den Danske Skoles Svømmeprøve er bestået af: Lauge Løkke, 1a; Jan Frederiksen, 1a; Jørn Lund, 1a;

Jørn Motzkus, 1b. Den Danske Skoles Frisvømmerprøve er bestået af: Jørn Lund, 1a; Sten Hårlov, 1a og Jesper Cortes, 1b.

Fritidssport.

Der har i sommerhalvåret og i ferien været frivillig svømning, ligesom der har været frivillig gymnastik og boldspil i 2 ugentlige timer.

Frivillig sang og musik.

Gymnasiaekoret har deltaget i opførelserne af Hændels »Dettinger Te Deum« i samarbejde med de øvrige syd- og sønderjydske gymnasiaekor og Sønderjyllands Symfoniorkester.

Et kammerkor har deltaget i radioens ungdomskor-konkurrence.

Botanisk Have.

Skolens botaniske have er benyttet af samtlige klasser, der har biologi, især 1. og 2. realklasse.

Kunst på arbejdspladsen.

Foreningen Kunst på arbejdspladsen blev stiftet i 1954 af en kreds af handels- og industrifolk, blandt andet med det formål at udbrede kendskabet til vor tids kunst.

I de forløbne år har foreningen virket ved at arrangere udstillinger af originalt maleri, skulptur, farvelitografier, grafik og tegninger!

Kunstværkerne er fordelt på 66 udstillinger, der hver for sig fremtræder som en meningsfyldt enhed på 15–20 værker. For hver udstilling foreligger et katalog, der dels præsenterer udstillingen, dels fortæller om, hvad den enkelte kunstner arbejder med og hvorfor. Udstillingerne regnes ophængt i 2 måneder – således at den interesserede kan få tid til at danne sig et indtryk af værkerne.

Foreningens økonomiske grundlag sikres gennem kontingenter og bidrag, således modtager foreningen også støtte af Kulturministeriet.

I december 1969 havde skolen fra foreningen en udstilling af 16 malerier fra efterårsudstillingen 1961. Det var værker, der spændte fra naturalisme til abstraktion. Vi fik her lejlighed til at danne os et indtryk af følgende kunstneres billeder:

Axel Jensen, Freddie Lerche, Ingemann Andersen, Inge Lindemark, Frederik Rohde og Jens V. Rasmussen.

I marts 1970 kom så 17 farvegengivelser af expressionister uden for Frankrig. I billederne af Vacilij Kandinsky, Poul Klee, Auguste Macke, Franz Marc, Edvard Munch, Gabrielle Münter, Max Beckmann, Alxey v. Javlensky, Erich Heckel, Paula Modersohn-Becker og Max Pechstein var der muligheder for at gå på opdagelse i linien og farven og i form og indhold.

Ordet ekspressionisme betyder udtryk, og for de kunstnere, der kaldes ekspressionister, er det karakteristisk, at de er voldsomme, de bruger rene farver, har en grov penselføring og vælger ofte motiver, der mere tiltaler os ved deres styrke end ved deres skønhed. For dem har billedet sine egne love, man kan male et portræt med rødt og violet, og billedet bliver alligevel »rigtigt« blot farverne harmonerer.

Lilly Refslund.

»FAKLEN«

Foreningen for realister og gymnasieelever

Faklen har i skoleåret 69–70 foreløbig haft følgende arrangementer:

Folkesang ved tre engelske skoleelever, foredrag ved Finn Søborg om emnet »Hvad er humor?« og foredrag ved overlærer V. Dybkær om emnet »UFO«. Derudover har Faklen afholdt to baller.

Tilslutningen til Faklens arrangementer er nedadgående, hvorfor vi har besluttet os til at udvide foreningen til også at omfatte 1. og 2. real.

Ole Dons.

»Tohu wa Bohu«.

Skolebladet »Tohu wa Bohu er siden redaktionsskiftet ved indgangen til 1970 udkommet regelmæssigt med et nummer om måneden.

Redaktionen har bestræbt sig på ikke at lægge én bestemt tendens i skolebladet, idet redaktionen ikke har siddet med et fast dominerende overhoved, men har skiftet redaktør for hvert nummer. Foruden stof vedrørende skolen, har bladet præsenteret løbende serier med lyrik, moderne kunst, boganmeldelser og debatartikler om problemer, der ligger i tiden.

Tohu wa Bohu afholdt i februar sine Silver Cup turneringer, der desværre i år måtte indskrænkes til kun at omhandle basketball og wolleyball. Desuden har bladet haft en opinionsundersøgelse ang. Faklen, elevrådet, bevægelser blandt gymnasiaster og ikke mindst bladet selv. Af denne undersøgelse fremgik det bl. a., at der er størst interesse for omtaler af interne problemer i Tohu wa Bohu.

Bladet bliver stadig trykt hos »Offseta« – og grundet på denne billige trykning, annoncørernes velvilje og den forholdsvis store købsprocent blandt elever og lærere kan vi præsentere en overordentlig fin økonomi.

Redaktionen.

Elevråd.

Beretning: I begyndelsen af skoleåret 69/70 var elevrådet nærmest et »ellevrod«. Det lykkedes godt nok at få valgt nogle repræsentanter; men for det første havde halvdelen af klasserne ikke valgt en repræsentant, og for det andet var der ingen af de valgte, der gad »røre en finger«. Det var bl. a. helt umuligt at få valgt en formand. Eleverne holdt tydeligvis endnu sommerferie endskønt man var midt i september. (Dette sidste blot for at give et karakteristisk billede af de unge og velbegavede TH-elever). På grund af ovenstående blev der så afholdt en elevforsamling i festsalen, hvor en repræsentant for elevråds sammenslutningen (DGS) holdt et foredrag om elevrådene og deres betydning. Efter foredraget vedtog forsamlingen, at elevrådet skulle melde sig ud af DGS, dog ønskede man at bibeholde et elevråd ved skolen. Man valgte så et nyt elevråd (dog savner man stadig repræsentanter fra enkelte klasser), der konstituerede sig med ikke mindre end to formænd. Dette nye elevråd har så jævnlige møder i årets løb.

Man har bl. a. gennem samarbejdsudvalget, der består af rektor (formand), 3 lærere og 3 elever, fået gennemført, at 3. real og 1. g må ryge på skolen. Desuden har elevrådet haft to repræsentanter med i det udvalg, der forestår stipendiefordelingen.

Den 21. marts afholdt elevrådet et kostumebal, der dog kun fik en ringe tilslutning.

Elevrådet har i år modtaget 1000 kr. af Tønder Sparekasse i an-

ledning af dennes 150-års jubilæum. Pengene skal bruges til udsmykning af skolen.

Til sidst skal nævnes, at elevrådet den 1. mandag i hver måned foretager en indsamling på skolen. De indkomne beløb går ubeskåret til Biafra.

Tønder Statsskole, den 1. april 1970.

P. e. v.
Chr. Thordsen.

Elevrådet bestod i året 69/70 af følgende:

1a:	Jan Frederiksen
1b:	Jørn Møtskus
2a:	Birgitte Henriksen
2b:	Carsten Hammershøi
3a og b:	Birthe Nielsen
1mx:	
1my:	Egon Rostgaard Johansen
1ns:	
2mx:	Jesper Toft
2my:	Philip Gottlieb
2ns:	
3mx:	Chr. Thordsen
3my:	Inger Magnild
3ns:	Margit Knudsen

Biblioteket.

har igen i år været åbent som læsestue i forb. med Humanistisk Laboratorium i 1. og 6. time hver dag. Udlånet foregår daglig i to kvarterer og har fra 1. april 1969 til 31. marts 1970 omfattet 967 bøger fordelt på 161 lånere. Bogbestanden er forøget med 163 bind, dels ved indkøb, dels ved gaver, bl. a. fra fhv. lektor Johan Larsen. Assistenten ved tilsyn og udlån er Inga Jørgensen, 2x og Bent Arendt, 2s, samt Grete Madsen, 3r.

Bogordning.

Lærebøger, atlas, leksika m.v. stilles til rådighed for eleverne som lån. Eleven er økonomisk ansvarlig for de lånte bøger, og eventuel mishandling vil medføre erstatningskrav. Bøgerne skal være forsynet med et solidt omslag, og eleven skal notere sit navn på titelbladet. Der må ikke i øvrigt noteres eller skrives til uden lærernes anvisning. Stilebøger, kladdehæfter, tegneblokke og glosehæfter stilles til rådighed for eleverne efter skolens og faglæreren's skøn.

Skolelægens beretning for skoleåret 1969-70.

Der er ialt undersøgt 239 elever. Blandt disse er der konstateret en del nyerkendte lidelser samt bekræftet endnu flere tidligere erkendte.

Særlig interesse kan følgende statistiske oplysninger have: ikke koppevaccinerede: 0, ikke difterivaccinerede: 3, ikke poliovaccinerede: 2, ikke calmettevaccinerede (mod tuberkulose): 2, astma: 2, følger efter polio: 1, alvorlige funktionelle nervelidelser: 2, nedsat hørelse af væsentlig grad: 10, sukkersyge: 1, ryglidelser: 12, dårlige tænder (caries-defekte): 1, platfodet: 11, fodvorter: 4, ingen lidelser har givet anledning til indberetning til revalidering.

Ialt er 33 elever henvist til deres sædvanlige læge til nærmere undersøgelse og eventuel behandling, størsteparten af disse henvisninger skyldes nedsat syn, som formentlig vil medføre brug af briller eller ændring af brilleglas.

Enkelte elevers problemer har været til drøftelse med lærerkollegiet, og skolens hygiejniske forhold er blevet inspiceret og fundet i orden.
April 1970. *Tage Grodum.*

Erhvervsorientering.

Der har som sædvanligt været afholdt studieorienteringsdag for 2. og 3. g ved erhvervsvejlederen og 8. studievejledere fra de højere læreanstalter.

3r har været i erhvervspraktik i ugen før efterårsferien samt i efterårsferien.

Elever fra alle klasser har været særdeles flittige lånere af studie- og erhvervsorienteringsmateriale.

Gaver.

Skolen har i årets løb modtaget boggaver fra flg. institutioner: Alliance Française, Den amerikanske Ambassade, Deutsches Kulturinstitut, Institut Française, Det tyske konsulat, Gyldendal, Munksgaard. Foreningen Norden, Teknisk Forlag, Tønder Statsskoles elevforening samt byens boghandlere.

Stipendier og bogpræmier.

Undervisningsministeriets stipendiebeløb for 1969/70 (1000 kr.) tildelt af rektor efter skolerådets indstilling Hans Lindhardt, 3mx, 250 kr., Olav Marcussen, 1mx, 250 kr. og Elisa Bagger Schroder, 3. real, 500 kr.

Fru rektor Randrups gave (300 kr.) tildelt Chr. Thorsen, 3mx.

Af Ungdommens Uddannelsesfond fik Tønder Statsskole tildelt 89.000 kr., der efter ansøgning blev fordelt mellem 44 elever i gymnasiet.

Ved juleafslutningen overrakte rektor lærerkollegiets bog gave til Søren Antonius, 3my.

Alliance Françaises bog gave blev tildelt Lene Marcussen, 3ns.

Carl August Sørensens Mindelegat på 800 kr. blev ved årsafslutningen tildelt Niels Henrik Arendt og Jens Arendt med 400 kr. hver.

Den sønderjyske Fonds Tønder Studentervelegat blev tildelt stud. med. Niels-Ole Johannsson, stud. med. Ole Stougaard Pedersen og stud. mag. Niels Bock med 450 kr. hver.

Bogpræmier tildelt ved årsafslutningen følgende elever: Erling Lund, 3mx, Peter Jepsen, 3mx, Arne Ibsen, 3my, Flemming Paulsen, 3my, Edit Johannsen, 3ns, Else Marie Olesen, 3. real, Aase Vodder Brodersen, 3. real, Sven Brodersen, 3ns, Arne Kappelgaard, 3mx, Lene Marcussen, 2ns, Steen Autzen, 2my, Janne Kastberg Nielsen, 2mx, Erik Lund, 2mx, Line Riggelsen, 1s, Preben Dømggaard Sørensen, 1mx, Peter Jepsen, 1my, Johanne M. Petersen, 3. real, Anne Jepsen, 2b, Martin Iversen, 2a, Olav Marcussen, 2b, Ilka Løkke, 1a og Nis Bjerre, 1b.

Tønder Statsskoles Hjælpefond.

har i år modtaget bidrag fra forældrekredsen, Tønder amtsråd, Tøn-

der kommune, Abild sogneråd, Brede sogneråd, Burkal sogneråd, Bylderup sogneråd, Døstrup sogneråd, Emmerlev sogneråd, Høstrup sogneråd, Højst sogneråd, Løgumkloster byråd, Møgeltonder sogneråd, Ravsted sogneråd samt byens pengeinstitutter.

Vi er taknemlige for de modtagne beløb, som sætter os i stand til at gøre deltagelsen i ekskursioner, lejrskoler og sang- og sportsstævner økonomisk overkommelig for hjemmene.

Af skolens dagbog

1969:

5. maj: 1s og 2s på geologisk ekskursion under ledelse af adjunkt Bent Valeur.

21. juni: Translokation. Med udgangspunkt i Platons dialog Gorgias talte rektor om »Magt og ret«.

22. juni – 2. juli: 2m på studierejse til England under ledelse af lektor Ove Quistorff og adjunkt Bent Valeur.

11. august: Skolen begynder igen efter sommerferien.

25. august: Skolens fødselsdag fejredes med de traditionelle konkurrencer og boldkampe. Formiddagens lege var i år iscenesat af 3. gymnasieklasse. I boldkampene mellem tidligere og nuværende elever sejrede de »gamle« i volleyball med 19–17, 15–4 og i håndbold med 6–3, mens »skolen« tog revanche i fodboldkampen, som blev vundet med 4–2. Præmierne for god og sportslig optræden på boldbanen tildeltes Mette Lund, 3s, og Philip Gottlieb, 2my.

3. september: Indledende boldkamp til regionsstævnet. Vi spillede ude mod Sønderborg Statsskole og vandt fodboldkampen med 3–0 og håndboldkampen med 17–16 (efter omkamp).

4. september: Idrætsstævne for skolerne i Tønder by. Statsskolens realafdeling deltog.

5. september: Skoleskovturen foregik i år pr. bus som følge af, at Statsbanernes frirejseordning var bortfaldet. Vi indledte med at besøge forskellige virksomheder i Tønder by (Cadovius, Hartmann Emballage A/S og Th. Laursens Bogtrykkeri), hvorefter vi kørte til Jels Voldsted, hvor den traditionelle »kamp« blev afviklet. Skovtursarrangementet var tilrettelagt af et udvalg bestående af lektor Kastberg Nielsen, lektor Ejrnæs, adjunkt Valeur, samt elevrepræsentanterne Henrik Fahrenholz, 3my, og Peter Jepsen, 2my.

9. september: 2. runde i de indledende boldkampe til regionsstævnet. Vi spillede hjemme mod Aabenraa Statskole, der vandt fodboldkampen 3-0, mens vi sejrede i håndbold med 11-10.

16. september: De sønderjyske gymnasieskolers regionsstævne afholdtes i Flensborg. I volleyball tabte vore piger til Ribe Katedralskole med 2-0, mens vort langboldhold blev besejret af Duborg-skolen med 29-17. I drengesport blev Tønder Statsskole nr. 4 såvel i gruppe I som i gruppe II. Endelig vandt vi turneringen i håndbold ved i finalen at besejre Duborg-skolen med 9-3.

22. september: 1. real til skolekoncert i Tønderhallen (Sønderjyllands Symfoniorkester).

24.-29. september: 2mx og y på historisk-geologisk eks-kursion til Bornholm under ledelse af lektor Otto Høyer og lektor Finn Christensen.

13.-25. oktober: 3. reals elever udsendt som erhvervspraktikanter.

18. november: Ved morgensangen talte rektor om lektor Rosenkjærs betydning for Tønder Statsskole. Der var blomster ved mindepladen fra fru rektor Randrup. Rosenkjærs mindelegat tildeltes lærer Helge Jensen, Døstrup, og gymnasielærer Karlo Christensen, Tønder Statsskole.

21. november: Optagelse til 1. runde i ungdomskorkonkurrencen »Lad sangen klinge«.

18. december: Skolefest med bal og skolekomedie på Tønderhus. 2g's elever opførte Holbergs komedie »Barselsstuen« i lektor Kiils iscenesættelse.

20. december: Juleafslutning i festsalen. Pastor Rud. Arendt holdt juletalet. Skolens kor sang under ledelse af gymnasielærer Karlo Christensen.

Ekstraopførelse af »Barselsstuen« på Tønderhus. Entréindtægten, ca. 1.000 kr., gik ubeskåret til indsamlingen til Ungdomskollegiet i Flensborg.

1970:

19.–29. januar: Formningsholdet i 2g arrangerer udstilling af egen produktion af keramik i festsalen.

9. februar: Gymnasiekoret deltog i Deutsches Haus, Flensborg, i opførelsen af Händels »Dettinger Te Deum« i samarbejde med de øvrige syd- og sønderjyske gymnasiekor og Sønderjyllands Symfoniorkester.

10. februar: I anledning af 50-årsdagen for afstemningen i zone I talte rektor ved morgensangen om genforeningen og de danske sønderjyders forudgående nationalitetskamp i udlændighedstiden.

11. februar: »Dettinger Te Deum« opførtes i Frihedshallen, Sønderborg.

12. februar: »Dettinger Te Deum« opførtes i Haderslevhallen.

17. februar: Optagelse til 2. runde i korkonkurrencen.

26. februar: Studieorientering for 2. og 3. g under medvirken af et hold studerende fra Århus udsendt af arbejdsdirektoratet, samt erhvervsvejleder, fru Hammershøj og gymnasielærer Karlo Christensen.

10. marts: Besøg af Foreningen Nordens svenske rejselektor, rektorassistent Jan Björk, der underviste 1. og 2. real i svensk.

8.–11. marts: 3. real på ekskursion til København under ledelse af lektor Quistorff og adjunkt Valeur.

11.–15. marts: 2ns på studierejse til Berlin under ledelse af lektor Kiil.

9. april: 3mx + y overværede en domsmandssag i underretten.

Skolens årlige gymnastikopvisning under ledelse af lektor, frk. Henrichsen og lektor Otto Høyer. Entreindtægten gik til Elevforeningens Legatfond. Pokalen for den bedste præstation blandt pigerne gik til Dagny Nielsen, 3ns, mens Per A. Jensen, 3my, udpegedes til aftenens bedste mandlige gymnast.

23. april: 3. real overværede en domsmandssag i underretten.

30. april: 3ns til domsmandssag i underretten.

De mundtlige prøver ved de afsluttende eksaminer og årsprøverne er offentlige. Til at overvære disse samt translokationen, som afholdes lørdag den 20. juni kl. 10, indbydes forældre og andre, der har interesse for skolen. Til translokationen møder eleverne kl. 9,40.

Det nye skoleår begynder mandag den 10. august kl. 10,30. Skolesangbogen medbringes.

Tønder Statsskole, den 1. maj 1970.

Hans Otto Jensen.

Karakterskala

Ifølge undervisningsministeriets bekendtgørelse af 4. februar 1963 skal enhver bedømmelse af eleverne i realafdelingen og gymnasiet udtrykkes ved en af følgende karakterer: 13, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 3, 0.

Om anvendelsen af de enkelte karakterer gælder følgende

- 13: Gives for den usædvanlig selvstændige og udmærkede præstation.
- 11: Gives for den udmærkede og selvstændige præstation.
- 10: Gives for den udmærkede, men noget rutineprægede præstation.
- 9: Gives for den gode præstation, der ligger lidt over middel.
- 8: Gives for den middelgode præstation.
- 7: Gives for den ret jævne præstation, der ligger lidt under middel.
- 6: Gives for den noget usikre, men nogenlunde tilfredsstillende præstation.
- 5: Gives for den usikre og ikke tilfredsstillende præstation.
- 3: Gives for den meget usikre, meget mangelfulde og utilfredsstillende præstation.
- 0: Gives for den helt uantagelige præstation.

For at bestå realeksamen eller studentereksamen kræves, at summen af samtlige karakterer er mindst 5,5 gange karakterernes antal, og at summen af de to laveste karakterer plus gennemsnittet af de øvrige karakterer er mindst 13.

Eksamen er kun bestået, hvis dette krav er opfyldt såvel for årskaraktererne som for eksamenskaraktererne.

Af skolens ordensregler

1. Eleverne skal møde rettidigt om morgenen. De, der uden egen skyld kommer for sent, må senest næste morgen medbringe skriftlig forklaring fra hjemmet.

2. Enhver, der ønsker at cykle til skolen, må henvende sig til den inspektionshavende lærer om plads til cyklen. Kun elever med *længere* skolevej kan forvente at få cykelplads. Skolen kan ikke påtage sig ansvaret for, at cykler forbyttes eller bortkommer på skolen.

3. I frikvartererne skal eleverne opholde sig på legepladsen. Kun elever, der har tilladelse dertil, må blive i klassen, og drejer det sig om længere tid, f. eks. en uge eller derudover, må hjemmet skriftligt anmode rektor derom. Ingen elev må forlade skolens grund i frikvarteret uden tilladelse af rektor eller legepladsinspektøren.

4. Alle skolesager skal være mærket med tydeligt navn.

5. For glemte sager har skolen intet ansvar.

6. Uvedkommende ting må ikke medbringes; penge, ure og andre værdigenstande må ikke efterlades i overtøj, mapper eller pulte. Medbringer en elev penge hjemmefra for at besørge indkøb, bør de straks afleveres til en af de inspektionshavende lærere. Indsamlinger finder kun sted med rektors tilladelse.

7. Forsætlig eller tankeløs beskadigelse af skolens inventar vil blive forlangt erstattet, og enhver elev er ansvarlig for sin plads i klassen.

8. Skriftlig meddelelse fra hjemmet skal medbringes, når en elev af en eller anden grund ikke har kunnet udføre sit hjemmearbejde.

9. Bortset fra ferier og fridage har skolens elever *ubetinget mødepligt*. Lovlig forsømmelsesgrund er kun sygdom. Elever, der har været syge eller af anden grund *uforudset* har måttet forsømme skolen, skal, når de igen møder, medbringe *skriftlig* meddelelse fra hjemmet om udeblivelsens årsag og varighed. Til enhver forsømmelse, som *ikke* skyldes sygdom eller *anden* uforudset, tvungende årsag, må rektors tilladelse *forud* indhentes *skriftligt* senest dagen før, og der må foreligge vægtige grunde, for at den kan gives.

10. Reglerne for boglån (se bogordningen s. 37).

Gymnastikdragten.

Skolens gymnastikdragt (drengenes) består af hvide bukser og hvide Ollerupsko. Træningsdragt anbefales. Alt skal være forsynet med fulde navn og klasse.

Pigerne: Mørkeblå crepe-nylonbuksedragt »Gudrun« + skørt fra Gyfa, Glamsbjerg, gymsokker, træningsdragt til boldspil, badedragt.